

zijn stelling aan de Elbe te verdrijven, wat toch mislukte; daarentegen werden de revolutionairen van weerszijden immer meer in 't nauw gebracht, ⁽³⁵⁾ tot zij eindelijk om niet ingesloten te worden van de « eenige nog vrije » Freibergstrasse over de Dippoldswalder Platz gebruik maakten voor hunnen terugtocht naar Freiberg. (Nacht van 8 tot 9 Mei.)

Bakunin's werkzaamheid wordt niet alleen door de reactie die hem als een schrikspook gebruikte op een andere wijze afgeschilderd dan door de omwenteling, dit spreekt van zelf, maar onder de revolutionairen wisselen de verklaringen over de betekenis zijner deelname elkaar af; ten deele wordt zij als zeer groot, ten deele als minder groot aangeteekend. Dit zal wel aan de verschillende standpunten liggen waarop ieder zich bevond om op te merken. « Gedurende de drie dagen onzer aanwezigheid (in Dresden) — schrijft mij Dr Enno Sander — hadden wij het dag en nacht zoo druk dat wij elkander (hij en Bakunin) slechts zelden zagen en dan waarschijnlijk geenen tijd hadden om van gedachten te wisselen. » En vooral ontbreken de getuigenissen der meest betrokkenen, Heubner, Tzschirner e. a. ongelukkiglijk volkomen.

Op 4 Mei om 12 uren 's namiddags werd de voorloopige regeering gekozen: kreisamtmann Otto Leonhard Heubner, ⁽³⁴⁾ advocaat Samuël Erdmann Tzschirner ⁽³⁵⁾ en regeeringsraad Karl Todt. ⁽³⁶⁾ Onder dezen wordt Tzschirner aangeduid als hij die het dichtste bij Bakunin stond, terwijl Heubner aan de voorbereidingen bij Bakunin niet deelnam ⁽³⁷⁾ en Todt wel heel verre stond.

Bakunin's werkzaamheid in de drie eerste Meidagen blijft onbekend; zijn brief aan Roeckel schildert den toestand op 30 April (Dresden); intusschen vielen gebeurtenissen voor die hem zelfs het plan deden vormen van een reis naar Praag, wanneer op 3 Mei de dresdener beweging uitbrak. ⁽³⁸⁾ Op 4 Mei 's namiddags ontmoette Wagner Bakunin, wien hij zegde dat hij